

Менталното здравје во Европа

Промовирање на еднакви можности и учество во општествениот живот

Согласно Организацијата за Економска Соработка и Развој (OECD), 5% од работоспособното население страда од сериозни психолошки проблеми, додека 15% покажува умерени форми на ментално растројство. Светската Здравствена Организација (СЗО) тврди дека повеќе од 25% од луѓето развиваат едно или повеќе ментални растројства за време на својот живот.

Потешкотиите од менталното здравје не само што го попречуваат поединецот да оствари исполнет општествен и професионален живот, туку тие во исто време и поставуваат голем колективен товар врз економијата. Всушност, според СЗО, менталните растројства се најчестата причина за рано пензионирање и за инвалидитет во многу Европски земји.

Со цел да одговори на овие предизвици, Европската Унија (ЕУ) прави значајни напори по пат на партнерство и соработка со меѓународните организации. СЗО го вовеле **Европскиот акциски план за ментално здравје 2013-2020**, кој содржи четири суштествени цели за да го унапреди менталното здравје, вклучувајќи обезбедување на физички достапни, но и според цената достапни здравствени услуги на располагање во заедницата, во зависност од потребите. Министрите на ЕУ подоцна се согласија со **Заеднички акционен план за ментално здравје**, додека Европската Комисија (ЕК) воспостави **Компас на ЕУ за работа на менталното здравје и добросостојба** како платформа за прибирање, за анализа и за размена на информации во Европа. Понатаму, оваа активност беше зајакната со пан-европска правна анализа. ЕК издаде извештај за **Директивата за рамноправност при вработување и поддршка за оние со психосоцијален инвалидитет на работното место**, во 2016 година.

Меѓутоа, сеуште е неопходен значаен напредок за развој на соодветно обезбедување и поддршка на оние со потешкотии во менталното здравје во

Европа. Само половина од лицата кои страдаат од сериозни ментални растројства во ЕУ добиваат соодветен третман, додека интервенциите за промовирање позитивно ментално здравје и добросостојба се непостојани. Достапноста на здравствените услуги може и понатаму да е намалена заради упорната стигма и од недостигот на свест во општеството за менталното здравје. Индивидуите трпат тешкотии неподготвени да ја признаат или да ја прифатат својата состојба, поради страв од исклучување од општеството или од дискриминација. За промена на ваквата состојба е неопходна подлабока соработка помеѓу здравствените служби и другите актери во општеството.

„ Денес менталното здравје е еден од најголемите јавно-здравствени приоритети во ЕУ. Менталните растројства претставуваат 22%, речиси една четвртина, од оптовареноста со болести во ЕУ, според податоците од последното истражување за Глобалната оптовареност со болести. Тие ги спречуваат луѓето да му се радуваат на здравјето и на животот и да го реализираат својот полн потенцијал во работата, образованието и општествениот живот. Менталните растројства, исто така, наметнуваат се поголема оптовареност врз здравствените системи и системите за социјална заштита како и врз економијата.“

- John F. Ryan, вршител на должноста директор за Јавно Здравје, Европска Комисија, јануари 2016

Февруари, 2017

Преземено од: Public Policy Exchange Ltd Registered in England & Wales, №7350384

Подготвил: прим. д-р сци. В.Спирова